

abundantius: in plagis supra modum: in moribus frequenter. Et iudeis qui quies quadragenas una minus accepi. Ter virgis celsum sum: seniel lapidatus. Sum inter naufragium feci. Nocte et die in profundum maris fui. In itineribus sepe: periculis fluminum: periculis latronum: periculis ex genere: periculis ex gentibus: periculis in civitate: periculis in solitudine: periculis in mari: periculis in falsis fratribus. In labore et erumina: in vigiliis multis. In fame et sitine: in frigore et nuditate: propter illa que ex te inflexus sunt: instantia mea quotidiana. Sollicitudo omnium ecclesiarum. Quis infirmat: et ego non infirmor? Quis scandalizat: et ego non vror? Si gloriari oportet: que infirmitatis mee sunt gloriabor. Deus et pater domini nostri ihesu christi sit qui est benedictus in secula quod non metior. Damasci ipso tempore gentis areche regis custodiebat civitatem damascenorum: ut me comprehenderet: et per fenestram in porta dimissus fui puerum: et sic effugi manum eius. **xxij**

Si gloriari oportet: non repedit quidem. Veniam autem ad visiones et revelationes domini. Scio hominem in cubito ante oculos quatuordecim huius in corpore huiusmodi: nescio deus sit: caput huiusmodi: velus: ad tertium celum. Scio huiusmodi hominem huius in corpore huiusmodi: nescio deus sit: qui rapit est in paradisum: et audiuit archana verba que non licet homini loqui. Pro huiusmodi gloriabor: pro me autem nichil nisi in infirmitatibus meis. Nam si voluero gloriari: non ego insipies. Veritate enim dico. Parco autem: ne quis me existimet supra id quod videri in me: aut audiri aliquid ex me. Et ne magnitudo revelationum extollat me: dat

est michi stimulus carnis mee angelus sathanæ ut me colaphizet. Propter quod dum rogavi ut discederet a me: et dixit michi. Sufficit tibi gratia mea. Nam vix: et infirmitate phlegma. Libere igitur gloriabor in infirmitatibus meis: ut inhabitet in me virtus christi. Propter quod placeo michi in infirmitatibus meis: in oculis in necessitatibus in persecutionibus in angustiis in cubito. Et enim infirmus sum potens sum. Factus sum insipies: vos me cogitis. Ego enim a vobis debui commendari. Nichil enim mihi feci ab hijs qui sunt supra modum apostoli. Tam et si nichil sum: signa tamen apostolorum mei facta sunt super vos in omni patientia signis et prodigijs et virtutibus. Quid enim quod mihi habuistis pre ceteris ecclesijs: nisi quod ego ipse non gravavi vos? Donare michi hanc iniuriam. Ecce cetero hoc parat: sum venire ad vos: non ego gratis vobis. Nam enim quero que vestra sunt: sed vos. Nec enim debet filij parentibus thesaurizare: sed parentes filijs. Ego autem libenter impendā et super impendat ipse pro animabus vestris: licet plus vos diligatis minus diligar. Sed esto. Ego vos non gravavi: sed cum essem astutus volo vos capi. Numquid per aliquem eorum quod misi ad vos circumveni vos? Rogavi tamen mihi cum illo fratre. Numquid citus vos circumveni? Nonne eodem spiritu abulavi? Nonne eisdem vestigijs? Num putatis quod recusamus nos apud vos? Locum domo in cubito loquimur. Omnia enim habuimus propter edificationem vestram. Timeo enim ne forte cum venero non in tales vobis inveniā vos: et ego inveniar a vobis quale non vultis scire: tamen rationes emulantes animositate

dissensiones detractiones susurationes inflationes seditiones sunt inter vos. Ne iterum cum venero humiliet me deus apud vos: et lugere muros et huius qui ante peccaverunt et non egerunt penitentiam super immundicia et fornicatione et impudicia quam gesserunt. **xiii**

Ecce cetero hoc venio ad vos. In ore duos vel trium testium stabit omne verbum. Predixi enim et predico ut presens vobis et nunc absens hijs qui ante peccaverunt et ceteris omnibus: quoniam si venero iterum non parcam. An expectem meum queritis? qui in me loquitur Christus? Qui in vobis non infirmatur sed potens est in vobis. Nam et si crucifixus est ex infirmitate: sed vivit ex virtute dei. Nam et nos infirmi sumus in illo: sed vivimus cum eo ex virtute dei in vobis. Voluerit ipse tempore: si estis in fide ipsi vos probate. An non cognoscitis vosmetipsos: quia Christus ihesus in vobis est? Nisi forte reprobi estis. Spero autem quod cognoscitis: quia nos non sumus reprobi. Veramus autem tamen ut nichil mali faciamus non ut nos probari appareamus: sed ut vos quod bonum est faciamus. Nos autem ut reprobi sumus. Non enim possumus aliquid aduersus veritatem: sed pro veritate. Gaudent enim quoniam nos infirmi sumus: vos autem potentes estis. Hoc et gratum: vestra consummationem. Ideo hec absens scribo: ut non presens durius agam secundum potestatem quam deus dedit michi in edificationem et non in destructionem. De cetero fratres gaude: perfecti estote: exhortamini idipsum sapientie. Pacem habete: et deus pacis et dilectionis erit vobiscum. Salutate invicem in osculo sancto. Salutate vos omnes sancti. Gratia domini nostri ihesu

christi et caritas dei et communicatio sancti spiritus sit cum omnibus vobis amen. **Explicit epla scda ad romanos. Incipit prologus incipiam ad galathas.**

Galache sunt greci. Huius verbum veritatis primum ab apostolo acceperunt: sed post discessu eius reperiuntur a falsis apostolis: ut in lege et circumcissione ne verentur. Hos apostolus reuocat ad fidem veritatis: scribens eis ab epheso. **Explicit prologus. Incipit epla ad galathas.**

Paulus apostolus non ab hominibus neque per hominem sed per ihesum christum et deum patrem qui suscitavit eum a mortuis: et qui mecum sunt omnes fratres: ecclesie galachie. Gratia vobis et pax a deo patre nostro et domino ihesu christo: qui dedit semetipsum pro peccatis nostris ut recuperet nos de presenti seculo neque secundum voluntatem dei et patris nostri: cui est gloria in secula seculorum amen. Miror quod sic tam cito transierimini ab eo qui vos vocavit in gratiam christi in aliud euangelium quod non est aliud: nisi sint aliqui qui vos conturbant: et volunt auertere euangelium christi. Sed licet nos aut angelus de celo euangelizet vobis preteritum quod euangelizauimus vobis: anathema sit. Sicut prediximus: et nunc iterum dico: si quis vobis euangelizauerit preter id quod accepistis: anathema sit. Modo enim hominibus suadeo: an deo? An quero hominibus placere? Si adhuc hominibus placeret: christi seruus non essem. Notum enim vobis facio fratres euangelium quod euangelizatum est a me: quia non est secundum hominem. Neque enim ego ab homine accepi illud neque didici: sed per revelationem